

עפ"ת 41569/04/16 - ווליד אבו עמר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ת 41569-04-16

לפני כב' השופט רפי כרמל, אב"ד
כב' השופט כרמי מוסק
כב' השופטת שירלי רנר

ווליד אבו עמר
ע"י ב"כ עו"ד מוחמד חליאלה

המערער

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד
המשיבה

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט נאיל מהנא) מיום 13.3.16 בת"פ 1469-06-12.

כללי

1. המערער הורשע בעבירת גרם מוות ברשלנות, ונדון לעונשים הבאים: 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה, תשכ"א-1961 (עבירות שעניינן נהיגה תחת פסילה או ללא רישיון נהיגה בתוקף), 6 שנות פסילה מהחזקת רישיון נהיגה, 12 חודשי פסילה על תנאי מהחזקת רישיון נהיגה ופיצוי בסכום של 20,000 ₪ למשפחת המנוחה. הערעור מופנה כנגד חומרת העונשים, פרט לעונש המאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות, עליו הסכימו הצדדים בהסדר הטיעון, וכן רכיב הפסילה המותנה.

2. ואלה המעשים: בשעת אחה"צ של יום 7.3.2007 בירושלים דרס המערער את המנוחה, ש ש ז"ל (להלן: "המנוחה"), באמצעות החזית הימנית של משאית בה נהג ולאחר מכן באמצעות שני הגלגלים השמאליים האחוריים של המשאית. התאונה אירעה כשהמנוחה, שסבלה מליקוי ראייה חמור, החלה לחצות את הכביש באלכסון ובהליכה איטית והגיעה עד סמוך אל הפינה הימנית הקדמית של המשאית המונעת, שחנתה ברחוב, במפרץ חניה, בצד שמאל של הכביש, בניגוד לכיוון התנועה, לצורך פריקת בטון. המערער החל בנסיעה איטית לכיוון מרכז הכביש ולא הבחין במנוחה, אשר נפגעה אנושות ונפטרה במקום.

טענות הצדדים

עמוד 1

3. ב"כ המערער עותר לביטול רכיב הפיצויים ולצמצום משמעותי של תקופת הפסילה מהחזקת רישיון נהיגה לתקופה שלא תעלה על שנה ביחס לרישיון בו החזיק המערער בזמן הרלבנטי לתאונה, וכן לצמצם את תקופת המאסר המותנה ולהחילו על העבירה בה הורשע. הסנגור טוען כי העונשים של פסילה ממושכת מהחזקת רישיון נהיגה מכל סוג, פיצויים בסכום משמעותי למשפחת המנוחה, מבלי לציין את שמות האנשים, בנוגע לאירוע החוסה תחת חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, וכן מאסר מותנה - הינם שגויים, בלתי מידתיים, חורגים לחומרה ממתחם הענישה הנוהג במקרים דומים ומחייבים את התערבות ערכאת הערעור. הסנגור הפנה לפסיקה לתמיכה בטענותיו אלה. עוד נטען כי במקרה דנן מתקיימים שיקולים לקולה, שאינם מתקיימים במקרים אחרים של גרם מוות ברשלנות כתוצאה מתאונת דרכים, כגון: מידת אשם נמוכה של המערער, חלופה למעלה מחמש שנים מעת התרחשות המקרה ועד העמדתו של המערער לדין, ונסיבותיו האישיות של המערער, אשר משלם מזונות בסכום גבוה של 4,500 ₪ עבור שלושת ילדיו וכיום נאלץ לחפש עבודה שאינה בתחום מקצועו. נטען כי מעובדות כתב האישום עולה כי המערער נקט אמצעי זהירות ובחן את האזור טרם עלייתו למשאית וכעבור שתי דקות החל לנסוע לאחר ששוחח קצרות עם מעסיקו דרך החלון, כאשר המנוחה, שהנה בעלת ליקוי ראייה קשה מאוד, חצתה את הכביש בהליכה איטית ושלא במעבר חציה. בנסיבות דנן, העונשים שהוטלו על המערער עומדים בסתירה מוחלטת לקביעת בית משפט קמא אודות רשלנותה התורמת של המנוחה. עוד נטען כי יש להתחשב בכך שבמשך 9 השנים, שחלפו מעת התאונה, המשיך המערער לנהוג ברכב משא כבד ולא ביצע כל עבירת תנועה חמורה נוספת. כמו כן, המערער הודה במיוחס לו בתחילת ההליך ולפני שנשמעו עדים, הביע חרטה וחסך זמן שיפוטי יקר, ובכלל זה גם חסך סבל נוסף ממשפחת המנוחה כתוצאה מניהול התיק. נטען עוד כי חיובו של המערער בתשלום פיצויים למשפחת המנוחה לא בא על רקע כל טענה או דרישה לפיצויים מצד משפחת המנוחה והמאשימה לא הגישה הצהרת נפגע, ולמשפחת המנוחה עומדת האפשרות לתבוע את חברת הביטוח, שכן מדובר בתאונת דרכים. נטען עוד כי לא ניתן כל פרטים בנוגע עם משפחת המנוחה והזכאי לפיצויים. ובכל מקרה, לחלופין, התבקש לתקן את הודעת הערעור ולצרף את המשיבים הזכאים לפיצוי הנזכרים בהודעת המאשימה שהוגשה בעקבות הודעת הערעור. עוד נטען, כי בית משפט קמא שגה בכך שלא קבע מתחמי ענישה לרכיבי הענישה, למעט המאסר, עליו הסכימו הצדדים. לגופו של עונש הפסילה, נטען כי בשים לב לכך שהעבירה בוצעה עם רכב כבד, וכי המערער מחזיק בשני רישיונות - למשאית ולרכב מעל 15 טון, יש להפריד בין שני סוגי הרישיון ואם יוחלט כי יש לפסול אותו מלנהוג ברכב מעל 15 טון, אזי יש לאפשר לו לנהוג במשאית ו/או ברכב פרטי.

ב"כ המשיבה טען, באשר לפיצויים, כי מדובר בהורים שאיבדו את בתם הקטינה, בדבר זהותה ניתנה הודעה לבית משפט קמא לאחר גזר הדין, ועל כן אין מקום לטענת הסנגור בדבר חוסר ידיעה באשר לזכאים לפיצויים. האב, כך נטען, נחקר בשעתו. על כן, קולם של הזכאים לפיצויים חייב להישמע. באשר לרכיב פסילת רישיון הנהיגה נטען כי העונש הראוי והמקובל במקרים כאלה הנו כפול מאשר הוטל על המערער, וחלופה הזמן הובא בחשבון בעניינו של המערער. באשר לטענה החלופית לפיה ניתן להסתפק בפסילת רישיון נהיגה של רכב כבד, נטען כי אין לאפשר זאת שכן למעשה מתבקש לאפשר נהיגה למטרות נוחות. ב"כ המשיבה הוסיף כי התיק נשלח מספר פעמים להשלמות חקירה ועלו התלבטויות, שכן תיקים מסוג זה מעוררים קושי, על כן חלו עיכובים בהתקדמות ההליך והעובדה שחלף זמן פעלה לזכות המערער. וכן, העובדה שהמערער נהוג מאז התאונה משתקללת בעונשו. הוסף, באשר לפיצוי, כי בנסיבות המקרה בו קופדו חיים, זהו סכום סימלי.

באשר למאסר מותנה שהוטל מעבר לעבירות בהן הורשע המערער, מדובר בנושא שבסמכות בית המשפט.

דין

עמוד 2

לחובת המערער נזקפת חומרת העבירה שביצע, שפגעה בערך העליון של קדושת חיי אדם והביאה לתוצאה טראגית של קטילת חייה של נערה בעלת מוגבלות, שביקשה לחצות את הכביש. מבלי להתעלם מכך, בקביעת עונשו של המערער נזקפים לזכותו שיקולים מקלים, בהם יש להתחשב. לזכות המערער עומדת הודאתו במיוחס לו, שהביאה לחיסכון בזמן שיפוטי ולייעול ההליכים, האחריות שלקח על המעשים, הבעת חרטה כנה מצדו, וחלוף הזמן מעת אירוע התאונה ועד העמדתו לדין. כמו כן, לזכותו עומדת רשלנותו הנמוכה, עליה לא היתה מחלוקת בין הצדדים ונקבעה על ידי בית משפט קמא, שכן המערער נקט באמצעי זהירות קודם עלייתו למשאית. עם זאת, המערער החל בנסיעה רק בחלוף 2 דקות מעת שעלה למשאית ומבלי לבצע בדיקה נוספת. בזמן הזה, למרבה הצער, הגיעה המנוחה לשטח מת בשדה ראייתו וחצתה את הכביש שלא במעבר חציה. בית משפט קמא התחשב בשיקולים אלה לקולה וגם בנסיבות האישיות והמשפחתיות של המערער, עליהן חזר הסנגור בערעור שלפנינו, וקבע כי בנסיבות דנן עונשו של המערער ראוי להיגזר ברף התחתון של מתחם הענישה ההולם, הכולל פסילת רישיון נהיגה לתקופה אשר נעה בין 3 עד 15 שנים לפי הנסיבות. במקרה דנן, בדין קבע בית משפט קמא כי משהושת עונש מאסר קל יחסית, יש מקום להטיל על המערער עונש פסילה לתקופה משמעותית, שיבטא את אלמנט הגמול וההרתעה על רקע העובדה שעסקינן בתוצאה קטלנית. השלכות ענישה זו על המערער בנסיבות דנן הינן השלכות המתחייבות כתוצאות אינהרנטיות של ההליך הפלילי בנסיבות בהן קופחו חיי אדם, ובכלל זה המשך נהיגתו ברכב והמשך עיסוקו כנהג בפרט. כמו כן, פסיקת הפיצויים הנה בשיקול דעת בית משפט קמא, ולא נמצא כי חרג ממתחם הסבירות. לפיכך, בנסיבות דנן, העונשים שקבע בית משפט קמא מקובלים עלינו ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

אשר-על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, ד' כסלו תשע"ז, 04 דצמבר 2016, במעמד ב"כ המערערת, ב"כ המשיב והמשיב בעצמו.

שירלי רנר, שופטת

כרמי מוסק, שופט

**רפי כרמל, שופט
אב"ד**